

Suvestinė redakcija nuo 2025-01-22

Įsakymas paskelbtas: TAR 2023-03-15, i. k. 2023-04581

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOS STIPRINIMO 2023–2025
METŲ VEIKSMŲ PLANO 2.1.1.1 PRIEMONĖS „STIPRINTI BENDRUOMENINĘ
VEIKLĄ SAVIVALDYBĖSE“ BANDOMOJO MODELIO ĮGYVENDINIMO
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2023 m. kovo 15 d. Nr. A1-165
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 7.14 ir 22.2 papunkčiais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 7.15 papunkčiu, įgyvendindama Nevyriausybių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. A1-596 „Dėl Nevyriausybių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano patvirtinimo“, 1 priedo 2.1.1.1 papunktį:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [A1-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

1. T v i r t i n u Nevyriausybių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ bandomojo modelio įgyvendinimo aprašą (pridedama).

2. R e k o m e n d u o j u savivaldybėms dalyvauti įgyvendinant Nevyriausybių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ bandomojo modelio įgyvendinimo aprašą.

3. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

4. N u s t a t a u, kad:

4.1. 2023 m. balandžio 1 d. įsigalioja:

4.1.1. tokia šiuo įsakymu patvirtinto Nevyriausybių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ bandomojo modelio įgyvendinimo aprašo (toliau – Aprašas) 7 punkto redakcija:

„7. Savivaldybės bendruomeninių organizacijų taryba, o jos nesant – savivaldybės nevyriausybinų organizacijų taryba (toliau – Taryba) svarsto Priemonės konsultanto parengtą ekspertų vertinimų suvestinę ir teikia pasiūlymą savivaldybės merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo projektams;“;

4.1.2. tokia Aprašo 34 punkto redakcija:

„34. Tarybos posėdžio metu, atsižvelgusi į ekspertų vertinimus, išvadas bei pasiūlymus dėl projektų finansavimo ir įvertinusi Priemonės konsultanto paraiškų vertinimų suvestinėje pateiktus duomenis bei kitą su paraiškomis, jų vertinimu susijusią informaciją, pritaria arba nepitaria ekspertų skirtų balų vidurkiui ir jų siūlomų skirti valstybės biudžeto lėšų sumų projektams įgyvendinti vidurkiui, priima protokolinį sprendimą ir pateikia savivaldybės merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui pasiūlymus dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo.

Valstybės biudžeto lėšų skiriama tiems projektams, kurie surinko daugiausia balų ir kuriems įgyvendinti užtenka konkursui numatytų valstybės biudžeto lėšų.“;

4.1.3. tokia Aprašo 42 punkto redakcija:

„42. Pasiūlymus dėl valstybės biudžeto lėšų paskirstymo Taryba pateikia savivaldybės merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui nedelsdama, bet ne vėliau nei per 2 darbo dienas nuo posėdžio, kuriame buvo priimtas sprendimas dėl pasiūlymų finansuoti projektus pateikimo, protokolo pasirašymo dienos.

Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius per 5 darbo dienas nuo Tarybos protokolinio sprendimo priėmimo dienos priima sprendimą dėl atrinkto (-ų) projekto (-ų), labiausiai atitinkančio (-ių) viešuosius bendruomenės narių (gyventojų) poreikius ir interesus, finansavimo.“;

4.1.4. tokia Aprašo 43 punkto redakcija:

„43. Pareiškėjui nesudarius Projekto įgyvendinimo sutarties per Aprašo 54.15 papunktyje numatytą terminą, atsisakius dalies lėšų ar toliau vykdyti finansuojamą projektą, nutraukus sudarytą Projekto įgyvendinimo sutartį ar savivaldybėje likus nepanaudotų Priemonei įgyvendinti skirtų lėšų, savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu lėšos eilės tvarka gali būti skirtos įvertintiems projektams, esantiems rezervinių projektų sąrašė, skelbiamame viešai. Finansavimas projektams, esantiems rezervinių projektų sąrašė, skiriamas neviršijant nepanaudotų savivaldybės administracijai Priemonei įgyvendinti skirtų lėšų sumos. Rezervinių projektų sąrašė esantiems projektams siūlant skirti dalį jiems įgyvendinti prašomų lėšų, sąmatos ir (ar) priemonių ir (ar) veiklų planai tikslinami Aprašo 38, 39 ir 41 punktuose nustatyta tvarka. Savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas dėl lėšų skyrimo priimamas per 5 darbo dienas nuo Tarybos pasiūlymo gavimo dienos.“;

4.1.5. tokia Aprašo 46 punkto redakcija:

„46. Skundus dėl galimai pažeistos paraiškos (-ų) vertinimo ir atrankos procedūros nagrinėja savivaldybės administracija.

Savivaldybės administracijos veiksmai ir neveikimas, savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“;

4.1.6. tokia Aprašo 51 punkto redakcija:

„51. Atsakingas valstybės tarnautojas ar darbuotojas apie savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimą dėl atrinkto (-ų) projekto (-ų), labiausiai atitinkančio (-ių) viešuosius bendruomenės narių (gyventojų) poreikius ir interesus, finansavimo per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos informuoja Priemonės konsultantą,

informaciją apie laimėtoją (-us) (nurodomas organizacijos pavadinimas, projekto pavadinimas, projektui finansuoti skirta lėšų suma) paskelbia savivaldybės interneto svetainėje ir pagal galimybes skelbimo nuorodą pateikia savivaldybės socialinių tinklų paskyrose. Priemonės konsultantas taip pat paskelbia šią informaciją savo interneto svetainėje.“;

4.1.7. tokia Aprašo 54.15 papunkčio redakcija:

„54.15. per 15 kalendorinių dienų nuo savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo dėl lėšų skyrimo priėmimo dienos su Projekto vykdytoju sudaro Projekto įgyvendinimo sutartį, kiekvieną ketvirtį renka projektui įgyvendinti skirtų lėšų panaudojimo ataskaitas, o po ataskaitinio pusmečio – veiklos ataskaitas;“.

4.2. 2024 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia Aprašo 10.1 papunkčio redakcija:

„10.1. socialinė veikla, skirta socialiai pažeidžiamiems bendruomenės nariams (gyventojams) ir (ar) jų grupėms (sukakusių senatvės pensijos amžių, vienišų asmenų, asmenų su negalia, kuriems reikalinga pagalba, lankymas; pagalbos priklausomybių ar socialinių problemų turintiems asmenims bei jų artimiesiems grupių organizavimas; veiklų, skatinančių socialinę atskirtį patiriančių asmenų ir (ar) jų grupių įsitraukimą į bendruomenės gyvenimą, organizavimas);“.

4.3. Šio įsakymo 4.1 papunkčio nuostatos pradedamos taikyti, kai 2023 m. naujai išrinktos savivaldybių tarybos susirenka į pirmuosius posėdžius. Iki pirmųjų 2023 m. naujai išrinktų savivaldybių tarybų posėdžių taikomos iki šio įsakymo 4.1 papunkčio įsigaliojimo galiojusios Aprašo nuostatos.

4.4. Procedūros, pagal Aprašo nuostatas pradėtos iki šio įsakymo 4.1 papunkčio nuostatų taikymo dienos, tęsiamos pagal Aprašo nuostatas, taikytinas įsigaliojus šio įsakymo 4.1 papunkčio nuostatoms.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministro
2023 m. kovo 15 d. įsakymu
Nr. A1-165

**NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ VEIKLOS STIPRINIMO 2023–2025 METŲ
VEIKSMŲ PLANO 2.1.1.1 PRIEMONĖS „STIPRINTI BENDRUOMENINĘ VEIKLĄ
SAVIVALDYBĖSE“ BANDOMOJO MODELIO ĮGYVENDINIMO APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Nevyriausybinių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ bandomojo modelio įgyvendinimo aprašas (toliau – Aprašas) nustato Nevyriausybinių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. rugsėjo 9 d. įsakymu Nr. A1-596 „Dėl Nevyriausybinių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano patvirtinimo“, 1 priedo 2.1.1.1 papunktyje nurodytos priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ (toliau – Priemonė) finansavimo, jos įgyvendinimo ir kontrolės tvarką.

2. Priemonės tikslas – skatinti Apraše nurodytų savivaldybių gyvenamųjų vietovių bendruomenių (toliau – bendruomenė) savarankiškumą tenkinant viešuosius jų narių (gyventojų) poreikius, stiprinti jų narių (gyventojų) sutelktumą ir tarpusavio pasitikėjimą, bendruomeninę veiklą, sudaryti sąlygas bendruomeninėms organizacijoms dalyvauti priimančioms sprendimams dėl bendruomenių narių (gyventojų) socialinių ir viešųjų poreikių tenkinimo, skatinti aktyvesnę vietos bendruomenių įsitraukimą į sprendimų priėmimo procesus ir efektyvinti Priemonės įgyvendinimą.

3. Priemonės įgyvendinimą organizuoja savivaldybės, nurodytos Aprašo 53 punkte, kartu su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ministerija) konkurso būdu atrinktu Priemonės konsultantu (toliau – Priemonės konsultantas), pagal Aprašo nuostatas kasmet skelbdamos bendruomeninės veiklos stiprinimo projektų atrankos konkursą (toliau – konkursas).

4. Galimi pareiškėjai:

4.1. bendruomeninės organizacijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir Lietuvos Respublikos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatyme, turinčios Juridinių asmenų registre įregistruotą žymą, kad juridinis asmuo yra nevyriausybinė organizacija;

4.2. Aprašo 44 punkte nustatytais atvejais skelbiant naują konkursą, pareiškėjais gali būti Aprašo 4.1 papunktyje nurodyti subjektai ir nevyriausybinės organizacijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme ir turinčios Juridinių asmenų registre įregistruotą žymą, kad juridinis asmuo yra nevyriausybinė organizacija, arba tradicinės religinės bendruomenės ir bendrijos, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatyme.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

5. Konkursas skelbiamas (suderinus konkurso datą ir eigą su Priemonės konsultantu) viešai jį organizuojančios savivaldybės interneto svetainėje, skelbime nurodant:

5.1. paraiškų priėmimo pradžią ir terminą, kuris turėtų būti ne trumpesnis kaip 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų nuo kvietimo teikti paraiškas paskelbimo dienos (naujo konkurso paraiškų teikimo terminas – ne ilgesnis nei 14 (keturiolika) kalendorinių dienų);

5.2. elektroninį paštą, kuriuo turi būti pateiktos paraiškos Priemonės konsultantui;

5.3. Priemonės konsultanto atstovo (-ų), teikiančio (-čių) konsultacijas pareiškėjams su konkursu susijusiais klausimais, telefono ryšio numerį (-ius), elektroninio pašto adresą (-us) ir laiką pasiteirauti;

5.4. projekto paraiškos formą ir kitą su paraiškos pildymu susijusią informaciją;

5.5. galimus pareiškėjus;

5.6. finansuotinas veiklas, nurodytas Aprašo 10 punkte;

5.7. dokumentus, kuriuos reikia pateikti (priedai);

5.8. konkursui numatytą skirti Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (toliau – valstybės biudžetas) lėšų sumą;

5.9. didžiausią ir mažiausią vienam projektui galimą skirti valstybės biudžeto lėšų sumą;

5.10. kitą reikalingą informaciją.

6. Aprašo nustatyta tvarka, įgyvendinant Priemonę, finansavimą numatoma skirti savivaldybės gyventojų bendruomeninei veiklai stiprinti.

7. Savivaldybės bendruomeninių organizacijų taryba, o jos nesant – savivaldybės nevyriausybinė organizacijų taryba (toliau – Taryba) svarsto Priemonės konsultanto parengtą ekspertų vertinimų suvestinę ir teikia pasiūlymą savivaldybės merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo projektams;

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-165](#), 2023-03-15, paskelbta TAR 2023-03-15, i. k. 2023-04581

8. Projekto įgyvendinimo trukmė – nuo valstybės biudžeto lėšų naudojimo projektui pagal Nevyriausybinė organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 papunktyje nurodytą priemonę „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ įgyvendinti sutarties su projektą (-us) vykdyti atrinkta (-omis) organizacija (-omis) (toliau – Projekto vykdytojas), parengtos pagal Aprašo 3 priedo formą (toliau – Projekto įgyvendinimo sutartis), pasirašymo dienos iki einamųjų metų gruodžio 23 d.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

9. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos nevyriausybinė organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos bendruomeninių organizacijų plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatyme, Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme, Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme, Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatyme, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme vartojamas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

II SKYRIUS

TINKAMOS FINANSUOTI VEIKLOS IR FINANSAVIMO PRIORITETAI

10. Tinkamomis finansuoti laikomos veiklos, kurias vykdant tenkinami viešieji gyvenamųjų vietovių bendruomenių narių (gyventojų) interesai ir poreikiai (veiklos, susijusios su politine reklama, nefinansuotinos):

10.1. socialinė veikla, skirta socialiai pažeidžiamiems bendruomenės nariams (gyventojams) ir (ar) jų grupėms (sukakusių senatvės pensijos amžių, vienišų asmenų, asmenų su negalia, kuriems reikalinga pagalba, lankymas; pagalbos priklausomybių ar socialinių problemų turintiems asmenims bei jų artimiesiems grupių organizavimas; veiklą, skatinančių socialinę atskirtį patiriančių asmenų ir (ar) jų grupių įsitraukimą į bendruomenės gyvenimą, organizavimas);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [AI-165](#), 2023-03-15, paskelbta TAR 2023-03-15, i. k. 2023-04581

10.2 veikla, skirta atvykstantiems ir grįžtantiems asmenims bei tiems, kuriems suteikta laikinoji apsauga pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimą Nr. 224 „Dėl laikinosios apsaugos Lietuvoje užsieniečiams suteikimo“, įtraukti į bendruomeninę veiklą (pagalbos jiems, jų artimiesiems, teikimas, jų integracija į bendruomenę ir įtraukimas į bendruomenės gyvenimą per įvairias veiklas);

10.3. veikla, skirta organizacijos narių gebėjimų stiprinimui, bendradarbiavimui su vietos valdžios institucijomis, advokacijai ir bendruomenės interesų atstovavimui įsitraukiant į vietos lygmens sprendimų priėmimo procesą (bendruomenės narių dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose savivaldybėje; pasiūlymų rengimas ir teikimas savivaldybės tarybai, merui ir (ar) savivaldybės administracijai; bendruomenės skaidrumo ir atskaitomybės užtikrinimas, finansinio raštingumo ir projekto paraiškų rašymo gebėjimų stiprinimas); veikla, skirta bendruomenės narių bei jaunimo medijų ir informacinio raštingumo stiprinimui kovai su dezinformacija ir propaganda;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

10.4. veikla, susijusi su socialinio verslo plėtra, pasirengimu jį kurti, pasirengimu teikti viešąsias paslaugas ar susijusi su viešųjų paslaugų teikimu. Ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti įgyvendinant šiame papunktyje nurodytą veiklą gali būti skirta ne daugiau kaip 30 proc. projektui įgyvendinti reikalingų valstybės biudžeto lėšų;

10.5. veikla, skirta bendruomenės narių (gyventojų) sutelktumui ir tarpusavio pasitikėjimui stiprinti, – vaikų ir jaunimo laisvalaikio užimtumo organizavimas (renginių, stovyklų ir kitų prasmingo vaikų bei jaunimo laisvalaikio užimtumo veiklų organizavimas, skatinantis jų asmeninių ir socialinių gebėjimų ugdymą), bendruomenės narių kultūrinė ir švietėjiška veikla, siekiant pasidalinti gerąja patirtimi ir (ar) užmegzti bendradarbiavimą su kitomis bendruomenėmis organizacijomis (priemonių, skatinančių vietos gyventojų kūrybiškumą, saviraišką ir išprusimą, organizavimas, gyvenamosios vietos bendruomenei telkti ir jos tapatybei skleistis reikšmingų leidinių leidyba, kitos panašios veiklos), sporto ir sveikatinimo veikla (sportuojančių gyvenamosios vietovės bendruomenės narių telkimas, sporto varžybų ir treniruočių organizavimas, sveikai gyvenimui propaguoti skirtų renginių, teminių užsiėmimų ir mokymų organizavimas).

10.6. bendruomenių akcijų bei iniciatyvų, skirtų viešųjų erdvių ir aplinkos kokybei gerinti, organizavimas (parkų, sporto ir poilsio aikštelių, vaikų žaidimų aikštelių, kitų vietos bendruomenės teritorijoje esančių poilsio vietų tvarkymas ir atnaujinimas, viešo naudojimo patalpų pritaikymas bendruomenės poreikiams). Ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti

įgyvendinant šiame papunktyje nurodytą veiklą gali būti skirta ne daugiau kaip 20 proc. projektui įgyvendinti reikalingų lėšų.

11. Vertinant projektus, papildomi balai skiriami, jeigu:

11.1. į projektą įtraukta bent viena tinkama finansuoti veikla, nurodyta Aprašo 10.1, 10.2 ar 10.4 papunkčiuose;

11.2. daugiau nei pusė projekto veiklų skirta gyvenamosios vietovės bendruomenei (ne tik organizacijos, nurodytos Aprašo 4 punkte, nariams);

11.3. skelbiant naują konkursą Aprašo 44 punkte nustatytais atvejais, pareiškėjas yra bendruomeninė organizacija, kaip nurodyta Aprašo 4.1 papunktyje.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

III SKYRIUS PARAIŠKŲ TURINIO REIKALAVIMAI IR PARAIŠKŲ TEIKIMAS

12. Paraiška turi būti užpildyta valstybine kalba pagal paraiškos formą (Aprašo 1 priedas) ir pasirašyta pareiškėjo vadovo arba jo įgalioto asmens, turinčio teisę veikti pareiškėjo vardu, nurodant vardą, pavardę ir pareigas, bei patvirtinta antspaudu, jei pareiškėjas privalo turėti antspaudą, arba elektroniniu parašu, jei pareiškėjas jį turi. Pildoma tik elektroninė paraiškos forma, kuri pateikiama elektroniniu paštu Priemonės konsultantui. Kitais būdais ar priemonėmis (ne elektroniniu paštu) pateikta paraiška nebus vertinama. Jei laikinai neužtikrintos funkcinės elektroninio pašto galimybės ir dėl to pareiškėjas negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, paraiškų pateikimo terminas pratęsiamas 3 dienų laikotarpiui.

Informacija apie gautas paraiškas skelbiama atitinkamos savivaldybės interneto svetainėje per 4 darbo dienas nuo paskutinės skelbime nurodytos paraiškų pateikimo dienos. Informaciją apie gautas paraiškas per dvi darbo dienas nuo paskutinės skelbime nurodytos paraiškų pateikimo dienos Priemonės konsultantas perduoda savivaldybių administracijoms.

13. Pareiškėjas konkursui gali pateikti tik vieną paraišką. Jeigu pareiškėjas pateikia daugiau nei vieną paraišką, priimama ir vertinama tik paskutinė iki paraiškos pateikimo termino pateikta paraiška. Pareiškėjas, teikdamas paraišką, nurodo, kurias finansuotinas veiklas siekia įgyvendinti.

Siekiant užtikrinti projektų vertinimo skaidrumą ir pareiškėjų lygiateisiškumą, Priemonės konsultantui pateiktą paraišką taisyti, tikslinti, pildyti ar teikti papildomus dokumentus pareiškėjo iniciatyva negalima.

14. Paraiškoje nurodoma:

14.1. informacija apie pareiškėją (pareiškėjo teisinė forma, juridinio asmens kodas, narių skaičius, pareiškėjo vadovas, kontaktinis asmuo / projekto vadovas, banko, kitos kredito ar mokėjimo įstaigos sąskaitos numeris, banko pavadinimas);

14.2. deklaracija, kuria pareiškėjas patvirtina, kad yra susipažinęs, jog teikiant paraišką bus vertinama ar:

14.2.1 pareiškėjas turi Juridinių asmenų registre įregistruotą žymą, kad juridinis asmuo yra nevyriausybinė organizacija (netaikoma tradicinėms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms);

14.2.2 pareiškėjas teisės aktų nustatyta tvarka yra pateikęs Juridinių asmenų registruoti metinių finansinių ataskaitų rinkinį ir veiklos arba metinę ataskaitą už paskutinius ataskaitinius vienerius metus pagal įstatymų nustatytus reikalavimus (netaikoma tradicinėms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms bei pareiškėjui, kuris veikia trumpiau nei metus);

14.2.3. pareiškėjas yra atsiskaitęs už ankstesniais metais iš savivaldybės ar valstybės biudžeto gautų lėšų panaudojimą ir (arba) gautų lėšų nėra panaudojęs ne pagal tikslinę paskirtį, taip pat laiku pateikęs vykdytų projektų metines ataskaitas;

14.2.4. pareiškėjui nėra panaikintas paramos gavėjo statusas;

14.3. informacija apie projektą (projekto pavadinimas, projektui įgyvendinti prašoma suma (eurais), projekto vykdymo vieta);

14.4. projekto tikslai ir pagrindimas (projekto poreikio arba sprendžiamos problemos aprašymas ir pagrindimas, projekto tikslas);

14.5. projekto atitiktis priemonės tikslams (projekto tikslinė grupė ir jos poreikiai, projekto veiklos ir įgyvendinimo planas);

14.6. projekto įgyvendinimo ištekliai (pareiškėjo patirtis ir organizaciniai gebėjimai įgyvendinant projektus; bendradarbiavimas su kitomis organizacijomis ir institucijomis įgyvendinant projektą; projekto veiklų bei rezultatų sklaida ir viešinimas);

14.7. projekto rezultatai ir nauda vietos bendruomenei įgyvendinus projektą (rezultatai ir poveikis projekto tikslinei grupei, rezultatai ir poveikis bendruomeninei organizacijai, rezultatai ir poveikis bendradarbiaujančioms organizacijoms (jeigu yra), projekto tęstinumas (jeigu planuojamas);

14.8. prioritetiniai kriterijai;

14.9. bendra projekto įgyvendinimo sąmata (toliau – sąmata), kurioje pagal kiekvieną planuojamą projekto veiklą nurodoma, kiek lėšų prašoma iš Ministerijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų, ir išlaidų apskaičiavimo pagrindimas;

14.10. pridedamų dokumentų sąrašas;

14.11. sąžiningumo deklaracija.

15. Pareiškėjas kartu su paraiška privalo pateikti šių dokumentų (arba jų vertimų, kurie turi būti patvirtinti vertėjo arba pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens) elektronines kopijas *.pdf* formatu ar kitu formatu, kurias būtų galima peržiūrėti naudojantis *Microsoft Office* programine įranga:

15.1. pareiškėjo įstatų (tradicinės religinės bendruomenės ir bendrijos turi pateikti savo kompetentingos vadovybės raštą, patvirtinantį, kad jis pagal religinės bendrijos kanonus ar statutus turi teisę vykdyti atitinkamą veiklą), jeigu šie dokumentai neprieinami Juridinių asmenų registre;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

15.2. jei juridinis asmuo veikia trumpiau nei metus, – faktinės veiklos, vykdytos nuo įsteigimo datos, laisvos formos ataskaitos;

15.3. jei pareiškėjui atstovauja ne jo vadovas, – dokumento, patvirtinančio asmens teisę veikti pareiškėjo vardu;

15.4. jeigu projektas įgyvendinamas su partneriu (-iais), – projekto partnerio (-ių) sutikimas (-ai) (Aprašo 7 priedas) dalyvauti projekte;

15.5. jei paslaugai įsigyti prašoma skirti daugiau nei 5 000 Eur, su paraiška būtina pateikti paslaugai prašomą skirti sumą pagrindžiančius detalizuotus komercinius pasiūlymus;

15.6. kitų dokumentų, kuriuos, pareiškėjo nuomone, tikslinga pateikti.

16. Dokumentų, nurodytų Aprašo 15.1–15.5 papunkčiuose, kopijas privaloma pateikti, jeigu pareiškėjas ir (arba) projektas atitinka šiuose papunkčiuose nustatytas sąlygas.

17. Pareiškėjai, rengdami projektus, turi teisę gauti informaciją ir konsultacijas su konkursu susijusiais klausimais. Jas pagal kompetenciją teikia Priemonės konsultantas ir atsakingas (-i) savivaldybės valstybės tarnautojas (-ai) ar darbuotojas (-ai), dirbantis (-ys) pagal darbo sutartį ir teikiantis (-ys) konsultacijas pareiškėjams su konkursu susijusiais klausimais

(toliau – atsakingas valstybės tarnautojas ar darbuotojas), kurių telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresai skelbiami konkursa skelbime. Informacija pareiškėjams teikiama iki paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

18. Pareiškėjai pagal rekomenduojamą paraiškos formą (Aprašo 1 priedas) užpildytą paraišką Apraše ir skelbime nustatyta tvarka pateikia Priemonės konsultantui.

IV SKYRIUS PARAIŠKŲ ATITIKTIES FORMALIESIEMS KRITERIJAMS VERTINIMAS, PARAIŠKŲ ATMETIMO TVARKA

19. Priemonės konsultantas, kuriam konkursa skelbime nurodytomis elektroninių ryšių priemonėmis pateiktos paraiškos, bendradarbiaudamas su savivaldybės administracijomis, per 5 darbo dienas (gavus didelį paraiškų skaičių, suderinus su Ministerija, terminas gali būti pratęsiamas 3 darbo dienomis) nuo nustatytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos, be Lietuvos Respublikos nevyriausybių organizacijų plėtros 10 straipsnio 1 dalyje nurodytų aplinkybių, įvertina, ar:

19.1. paraiška pateikta iki skelbime nurodytos paraiškų pateikimo datos;

19.2. paraišką pateikė pareiškėjas, atitinkantis Aprašo 4 punkte nustatytus reikalavimus;

19.3. prie paraiškos pateikti visi prašomi dokumentai;

19.4. pareiškėjas nėra likviduojamas (pagal viešus Juridinių asmenų registro duomenis);

19.5. pareiškėjas yra atsiskaitęs už ankstesniais kalendoriniais metais iš savivaldybės ar valstybės biudžeto konkursa būdu gautas lėšas ir (arba) gautas lėšas panaudojo tikslingai bei laiku pateikęs ataskaitas už ankstesniais kalendoriniais metais iš savivaldybės ar valstybės biudžeto konkursa būdu gautas lėšas ir jų panaudojimą (atitiktį šiam kriterijui įvertina, gavęs informaciją (juridinio asmens pavadinimą ir patvirtinimą apie atsiskaitymą) iš savivaldybės administracijos);

19.6. pareiškėjui nėra panaikintas paramos gavėjo statusas (pagal viešus Juridinių asmenų registro duomenis);

19.7. paraiška atitinka Aprašo 12 ir 14 punktuose nurodytus reikalavimus;

19.8. pareiškėjas yra registruotas savivaldybėje, kurioje teikia paraišką (pagal Juridinių asmenų registro duomenis);

19.9. pareiškėjas ir partneris paraiškos formaliųjų kriterijų vertinimo dieną atitinka minimalius patikimo mokesčių mokėtojo kriterijus pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnį (vadovaujantis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos skelbiamais duomenimis).

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

20. Paraiškos atmetamos, nevertinamos ir lėšų projektams įgyvendinti neskiriama, jeigu paraiška neatitinka bent vieno iš Aprašo 19 punkte nurodytų formaliųjų kriterijų, išskyrus netikslumus, iš esmės netrukdančius vertinti formaliųjų kriterijų atitiktį (pvz.: neteisingi atsiskaitomosios sąskaitos numeris ar kredito įstaigos rekvizitai, paraiškos užpildymo data,

rašybos klaidos, netinkamas dokumentų užsienio kalba vertimas (jei paraišką vertinantys asmenys gali suprasti ir įvertinti dokumentų turinį), paraiškos priedų pateikimas kita nei nuostatuose nustatyta forma ir kt.).

Jeigu, vertinant gautą paraišką ir dokumentus, kyla neaiškumų, trūksta informacijos, vertinant atitikimą formaliesiems kriterijams, Priemonės konsultantas raštu kreipiasi į pareiškėją prašydamas paaiškinti ar patikslinti pateiktą informaciją per 3 kalendorines dienas nuo šio prašymo gavimo dienos. Pareiškėjui per nustatytą terminą nepatikslinus prašomos informacijos, paraiškos atmetamos, projektai nevertinami ir lėšos jiems neskiriamos. Priemonės konsultantas apie paraišką (-as), kuri (-ios) neatitinka formaliojo (-ių) kriterijaus (-ų), nurodyto (-ų) Aprašo 19 punkte, informuoja pareiškėją elektroniniu laišku, kuriame nurodo paraiškos, neatitinkančios formaliojo (-ių) kriterijaus (-ų), atmetimo priežastis.

Priemonės konsultantas per 3 darbo dienas nuo paskutinės paraiškų atitikties formaliesiems kriterijams įvertinimo dienos perduoda paraiškas ekspertų vertinimui.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ VERTINIMAS

21. Projektai, kuriems siūloma skirti valstybės biudžeto lėšų, atrenkami Apraše nustatyta tvarka.

22. Paraiškas vertina ekspertai, kuriuos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka atrenka Priemonės konsultantas arba Priemonės konsultanto darbuotojai, turintys ne mažesnę nei vienų metų paraiškų vertinimo patirtį. Ekspertas negali būti susijęs su pareiškėju, kurio paraišką vertina (pvz.: iš pareiškėjo, kurio paraišką vertina, ekspertas ar jam artimi asmenys, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, negauna jokių pajamų ar kitokio pobūdžio naudos; ekspertas (ar jam artimi asmenys) nėra pareiškėjo, kurio paraišką jis vertins, steigėjas, akcininkas ar dalininkas, darbuotojas ar valdymo organo narys).

23. Ekspertų darbas organizuojamas Apraše nustatyta tvarka. Ekspertai savo darbe vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Aprašu, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) ir kitais teisės aktais.

24. Ekspertai, prieš jiems pateikiant vertinti paraiškas, pasirašo konfidencialumo pasižadėjimus ir nešališkumo deklaracijas (Aprašo 4 ir 5 priedai). Ekspertams pasirašius šiame punkte nurodytus dokumentus, Priemonės konsultantas supažindina ekspertus su Priemonės tikslais, numatoma darbo organizavimo tvarka, paaiškina, kaip pildyti vertinimo anketas, į ką tikslinga atsižvelgti vertinant paraiškas, apžvelgia vertinimo ypatumus, kitas aplinkybes, atsako į ekspertų klausimus. Pasirašytų konfidencialumo pasižadėjimų ir nešališkumo deklaracijų kopijos perduodamos Priemonės konsultantui.

25. Vertintinas paraiškas ekspertams paskirsto Priemonės konsultantas.

26. Vieną paraišką vertina ne mažiau kaip du ekspertai. Priemonės konsultantas gali paraišką paskirti papildomai įvertinti trečiajam ekspertui, jei:

26.1. pateikiamas identiškas skiriamų balų pagrindimas;

26.2. ekspertų tos pačios paraiškos vertinimo balai skiriasi daugiau nei 40 balų;

26.3. vienas ekspertas siūlo vertinamą projektą finansuoti, o kitas – ne;

26.4. eksperto siūlomi skirti valstybės biudžeto asignavimai projektui įgyvendinti skiriasi daugiau nei 25 procentais, palyginti su kito paraišką vertinusio eksperto siūlymu;

26.5. Taryba nepritaria dviejų ekspertų skirtų balų vidurkiui ir (ar) siūlomų skirti valstybės biudžeto lėšų vidurkiui.

27. Jeigu ekspertams vertinant gautą paraišką ir su ja pateiktus dokumentus kyla neaiškumų, trūksta informacijos, galinčios turėti esminę įtaką vertinimui, jie elektroniniu paštu kreipiasi į Priemonės konsultantą su prašymu patikslinti pareiškėjo (nurodomas juridinio asmens pavadinimas ir kodas) pateiktą informaciją, nurodydami savo prašymo motyvus. Priemonės konsultantas nurodo pareiškėjui elektroniniu paštu pateikti patikslintą informaciją per 3 darbo dienas nuo šio nurodymo gavimo dienos. Pareiškėjo gali būti prašoma tik tos informacijos ir (ar) dokumentų, kurių pats Priemonės konsultantas negali gauti. Pareiškėjo negali būti prašoma pateikti nepagrįstai daug informacijos ir (ar) dokumentų, kurie nebūtų svarbūs vertinant paraišką. Jeigu pareiškėjas per Priemonės konsultanto nustatytą terminą informacijos ir (ar) dokumentų nepaaiškina ir (ar) nepatikslinka, ir (ar) nepateikia, Priemonės konsultantas apie tai informuoja atsakingą valstybės tarnautoją ar darbuotoją (nurodomas juridinio asmens pavadinimas ir kodas) ir nurodo priežastis, kodėl pareiškėjo nepaaiškinta ir (ar) nepatikslinka, ir (ar) nepateikta informacija ir (ar) dokumentai turi esminę įtaką vertinant paraišką. Apibendrinęs Priemonės konsultanto argumentus dėl paraiškos atmetimo, pareiškėjui nepaaiškinus ir (ar) nepatikslinkus ir (ar) nepateikus informacijos ir (ar) dokumentų, atsakingas valstybės tarnautojas ar darbuotojas pateikia Tarybai Priemonės konsultanto siūlymą tokią paraišką atmesti. Taryba įvertinusi Priemonės konsultanto pasiūlymą bei argumentus, priima sprendimą pritarti arba nepritarti paraiškos atmetimui.

28. Ekspertai, gavę vertinti paraiškas, jas vertina užpildydami vertinimo anketą (Aprašo 2 priedas) – pagal joje nurodytus vertinimo kriterijus pagrįsdami skiriamus balus ir projektui įgyvendinti siūlomą skirti lėšų sumą (jeigu eksperto siūlymu mažinamas pareiškėjo prašomas finansavimas, turi būti išsamiai pagrįstos šio siūlymo priežastys). Maksimalus balų, kuriuos gali surinkti pareiškėjas, skaičius yra 130. Ekspertai balus skiria už:

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

28.1. Bendruosius projekto kokybės kriterijus, už kuriuos galima surinkti maksimalų 100 balų skaičių:

28.1.1. Projekto pagrindimas, veiklos ir laukiami rezultatai (pareiškėjas gali surinkti maksimalų 50 balų skaičių). Projektai, iš šios kriterijų grupės surinkę 30 ir mažiau balų, toliau nevertinami ir nefinansuojami;

28.1.2. Pareiškėjo patirtis organizuojant projektus, skirtus bendruomeninių organizacijų veiklai organizuoti, jas stiprinti ar su jomis bendradarbiauti ir projekte planuojamo bendradarbiavimo su kitomis organizacijomis efektyvumas (pareiškėjas gali surinkti maksimalų 20 balų skaičių);

28.1.3. Projekto sąmatos pagrindimas (pareiškėjas gali surinkti maksimalų 30 balų skaičių). Projektai, iš šios kriterijų grupės surinkę 15 ir mažiau balų, toliau nevertinami ir nefinansuojami.

28.2. Prioritetinius kriterijus, nurodytus Aprašo 11 punkte, už kuriuos galima surinkti maksimalų 20 balų skaičių (po 10 balų už kiekvieną) arba maksimalų 30 balų skaičių (po 10 balų už kiekvieną), kai yra skelbiamas naujas konkursas Aprašo 44 punkte nustatytais atvejais.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

29. Įvertinti projektai reitinguojami ekspertų paraiškoms skirtų balų vidurkių mažėjimo tvarka. Jeigu ekspertų skirtas balų vidurkis paraiškoms sutampa, pirmenybė teikiama projektui, kuriame suplanuota daugiau veiklų įgyvendinant Aprašo 10.1, 10.2 ar 10.4 papunkčių nuostatas.

30. Paraiškos turi būti įvertintos per laikotarpį, ne ilgesnį kaip 20 darbo dienų, pradedant skaičiuoti nuo vertintinų paraiškų pateikimo ekspertams dienos iki Priemonės konsultanto parengtos ekspertų vertinimo suvestinės pateikimo Tarybai dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

31. Priemonės konsultantas, atsižvelgdamas į gautų paraiškų skaičių ir apimtį, gali jų ekspertinio vertinimo terminą pratęsti ne ilgiau kaip 10 darbo dienų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

32. Priemonės konsultantas, gavęs ekspertų vertinimus ir siūlymus dėl projektų finansavimo, juos apibendrina, parengia paraiškų vertinimų suvestinę, kurioje nurodo dviejų paraišką vertinusių ekspertų skirtų balų ir siūlomų skirti valstybės biudžeto lėšų sumų vidurkius, ir ją pateikia Tarybai. Kartu su paraiškų vertinimų suvestine Priemonės konsultantas Tarybos nariams pateikia informaciją apie galimybę susipažinti su nuasmenintomis ekspertų vertinimo anketomis, jų vertintomis paraiškomis.

33. Gavęs paraiškų vertinimų suvestinę, ekspertų vertinimo anketas ir vertintas paraiškas, atsakingas valstybės tarnautojas ar darbuotojas per 3 darbo dienas organizuoja Tarybos posėdį, kurio metu Priemonės konsultantas ir (ar) ekspertas (-ai), vertinęs (-ę) paraiškas, supažindina Tarybą su ekspertų paraiškų vertinimais, išvadomis ir siūlymais, atsako į Tarybos narių ir (ar) kitų posėdyje dalyvaujančių asmenų klausimus.

34. Tarybos posėdžio metu, atsižvelgusi į ekspertų vertinimus, išvadas bei pasiūlymus dėl projektų finansavimo ir įvertinusi Priemonės konsultanto paraiškų vertinimų suvestinėje pateiktus duomenis bei kitą su paraiškomis, jų vertinimu susijusią informaciją, pritaria arba nepitaria ekspertų skirtų balų vidurkiui ir jų siūlomų skirti valstybės biudžeto lėšų sumų projektams įgyvendinti vidurkiui, priima protokolinį sprendimą ir pateikia savivaldybės merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui pasiūlymus dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo.

Valstybės biudžeto lėšų skiriama tiems projektams, kurie surinko daugiausia balų ir kuriems įgyvendinti užtenka konkursui numatytų valstybės biudžeto lėšų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-165](#), 2023-03-15, paskelbta TAR 2023-03-15, i. k. 2023-04581

35. Jeigu Aprašo 26 punkte nurodytais atvejais paraiškai įvertinti paskiriamas trečiasis ekspertas, Priemonės konsultantas apibendrina jo pasiūlymą dėl paraiškos įvertinimo, parengia paraiškos vertinimų suvestinę, nurodydamas dviejų iš trijų paraišką vertinusių ekspertų, kurių skirtų balų skaičius panašiausias, skirtų balų ir siūlomų skirti valstybės biudžeto lėšų sumų vidurkį, ir ją pateikia Tarybai. Taryba, įvertinusi dviejų ekspertų vertinimų suvestinę, parengtą trečiajam ekspertui atlikus vertinimą, pritaria arba nepitaria skirtų balų ir siūlomų skirti valstybės biudžeto lėšų sumų vidurkiui.

36. Jei, atlikus paraiškų vertinimą, kelių pareiškėjų paraiškoms skirtų balų vidurkis sutampa, pirmenybė teikiama projektui, kuriame suplanuota daugiau veiklų įgyvendinant Aprašo 10.1, 10.2 ar 10.4 papunkčių nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

37. Jei Taryba, įvertinusi ekspertų vertinimų suvestinę, parengtą trims ekspertams atlikus vertinimą, nepitaria ekspertų vertinimui, Tarybos protokole, vadovaujantis Aprašo 28

punkte nustatytais kriterijais, fiksuojamas argumentuotas sprendimas nepritari ekspertų vertinimui ir paraiškų vertinimas gali būti perduotas Tarybos nariams. Tarybos nariai paraiškas vertina, vadovaudamiesi Apraše nustatytais projekto veiklų turinio ir lėšų planavimo vertinimo kriterijais.

38. Tarybai priėmus protokoliniį sprendimą skirti dalį paraiškoje prašomų lėšų, atsakingas valstybės tarnautojas ar darbuotojas nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 3 darbo dienas Tarybos protokolinio sprendimo priėmimo dienos, informuoja pareiškėją apie jam siūlomų skirti lėšų dydį, įvardija siūlomas finansuoti priemones (veiklas) ir (ar) išlaidas, taip pat nurodo patvirtinti, kad pareiškėjas sutinka su siūloma skirti suma ir kad priimtas sprendimas skirti dalį lėšų neturės neigiamos įtakos įgyvendinant konkurso tikslus, pagal Tarybos priimtą protokoliniį sprendimą prašo patikslinti sąmatą ir (ar) priemonių ir (ar) veiklų planą.

39. Pareiškėjas per 3 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos atsakingam valstybės tarnautojui ar darbuotojui patvirtina, kad sutinka su siūloma skirti suma ir kad Tarybos priimtas sprendimas skirti dalį lėšų neturės neigiamos įtakos įgyvendinant konkurso tikslus, numatytus paraiškoje, atsižvelgdamas į pateiktus nurodymus, pateikia patikslintą sąmatą ir (ar) priemonių ir (ar) veiklų planą. Pareiškėjui per šiame punkte nurodytą terminą nepatvirtinus, kad sutinka su Tarybos siūloma skirti suma ir (ar) kad Tarybos priimtas sprendimas skirti dalį lėšų neturės neigiamos įtakos įgyvendinant konkurso tikslus, ir (ar) nepatikslinus sąmatos ir (ar) priemonių, ir (ar) veiklų plano, laikoma, kad jis nesutinka su Tarybos siūloma skirti suma. Jei pareiškėjas nesutinka su Tarybos priimtu sprendimu siūlyti skirti dalį projektui įgyvendinti pareiškėjo prašomų lėšų, projektui lėšų neskiriama ir jis įtraukiamas į nefinansuotinių projektų sąrašą.

40. Projektas, kuriam neužteko konkursui vykdyti numatytų valstybės biudžeto lėšų, įtraukiamas į rezervinių projektų sąrašą. Valstybės biudžeto lėšos rezervinių projektų sąraše esantiems projektams skiriamos Nuostatų 43 punkte nustatytais atvejais. Projektai, esantys rezervinių projektų sąraše, reitinguojami ekspertų skirtų balų vidurkių mažėjimo tvarka.

41. Gavęs patvirtinimą, kad pareiškėjas sutinka su Tarybos siūloma skirti suma ir kad Tarybos priimtas sprendimas skirti dalį lėšų neturės neigiamos įtakos įgyvendinant konkurso tikslus, numatytus paraiškoje, bei patikslintą sąmatą ir (ar) priemonių, ir (ar) veiklų planą, atsakingas valstybės tarnautojas ar darbuotojas nedelsdamas, bet ne vėliau nei per 2 darbo dienas nuo pareiškėjo patvirtinimo gavimo dienos, juos pateikia Tarybos nariams. Taryba patikslintus dokumentus įvertina per 3 darbo dienas nuo atsakingo valstybės tarnautojo ar darbuotojo dokumentų pateikimo Tarybai dienos ir protokoliniu sprendimu pritaria arba nepritaria pareiškėjo patikslintai sąmatai ir (ar) priemonių ir (ar) veiklų planui.

42. Pasiūlymus dėl valstybės biudžeto lėšų paskirstymo Taryba pateikia savivaldybės merui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui nedelsdama, bet ne vėliau nei per 2 darbo dienas nuo posėdžio, kuriame buvo priimtas sprendimas dėl pasiūlymų finansuoti projektus pateikimo, protokolo pasirašymo dienos.

Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius per 5 darbo dienas nuo Tarybos protokolinio sprendimo priėmimo dienos priima sprendimą dėl atrinkto (-ų) projekto (-ų), labiausiai atitinkančio (-ių) viešuosius bendruomenės narių (gyventojų) poreikius ir interesus, finansavimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-165](#), 2023-03-15, paskelbta TAR 2023-03-15, i. k. 2023-04581

43. Pareiškėjui nesudarius Projekto įgyvendinimo sutarties per Aprašo 54.15 papunktyje numatytą terminą, atsisakius dalies lėšų ar toliau vykdyti finansuojamą projektą, nutraukus sudarytą Projekto įgyvendinimo sutartį ar savivaldybėje likus nepanaudotų Priemonei įgyvendinti skirtų lėšų, savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu lėšos eilės tvarka gali būti skirtos įvertintiems projektams, esantiems

rezervinių projektų sąrašė, skelbiamame viešai. Finansavimas projektams, esantiems rezervinių projektų sąrašė, skiriamas neviršijant nepanaudotų savivaldybės administracijai Priemonei įgyvendinti skirtų lėšų sumos. Rezervinių projektų sąrašė esantiems projektams siūlant skirti dalį jiems įgyvendinti prašomų lėšų, sąmatos ir (ar) priemonių ir (ar) veiklų planai tikslinami Aprašo 38, 39 ir 41 punktuose nustatyta tvarka. Savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas dėl lėšų skyrimo priimamas per 5 darbo dienas nuo Tarybos pasiūlymo gavimo dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-165](#), 2023-03-15, paskelbta TAR 2023-03-15, i. k. 2023-04581

44. Jei rezerviniame projektų sąrašė projektų nėra ir savivaldybėje lieka nepaskirstytų lėšų Priemonei įgyvendinti, skelbiamas naujas konkursas Priemonei įgyvendinti. Suderinus su Ministerija raštu, naujo konkurso paraiškų pateikimo terminas gali būti trumpinamas.

45. Pareiškėjai turi teisę susipažinti su savo projekto vertinimu (nuasmenintomis vertinimo anketomis). Paraiškos ir vertinimo anketos saugomos savivaldybės administracijoje.

46. Skundus dėl galimai pažeistos paraiškos (-ų) vertinimo ir atrankos procedūros nagrinėja savivaldybės administracija.

Savivaldybės administracijos veiksmai ir neveikimas, Tarybos sprendimai, mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimas dėl valstybės biudžeto lėšų skyrimo projektams ar projekto atmetimo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-165](#), 2023-03-15, paskelbta TAR 2023-03-15, i. k. 2023-04581

Nr. [AI-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

VI SKYRIUS TARYBOS DARBO ORGANIZAVIMAS

47. Tarybos narys negali vertinti pareiškėjo, kurio atstovas jis yra, paraiškos (-ų), taip pat jo ar jam artimo asmens (sutuoktinio, sugyventinio, partnerio, taip pat šių asmenų tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), senelių, vaikaičių ir jų sutuoktinių, sugyventinių ar partnerių) atstovaujamos bendruomeninės organizacijos paraiškos (-ų).

48. Pirmojo posėdžio metu Tarybos nariai pasirašo konfidencialumo pasižadėjimus viešai neskelbti ir neplatinti su paraiškų vertinimu susijusios informacijos (Aprašo 4 priedas), taip pat nešališkumo deklaracijas (Aprašo 5 priedas) dėl objektyvių sprendimų priėmimo bei viešųjų ir privačių interesų konflikto vengimo. Tarybos narys privalo nusišalinti nuo paraiškos (-ų) vertinimo ir balsavimo, jei yra svarstoma organizacijos, kurios vadovas, kolegialaus valdymo organo narys ir (arba) darbuotojas jis arba jam artimas asmuo (jo sutuoktinis, sugyventinis, partneris taip pat Tarybos nario ir jo sutuoktinio, sugyventinio, partnerio tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai) yra, paraiška (-os). Jeigu Tarybos narys nusišalina, Taryba privalo priimti sprendimą dėl jo nušalinimo. Jeigu Tarybos narys nusišalina ir tik vėliau paaikškėja, kad dėl to kilo interesų konfliktas, jo vertinimo rezultatai laikomi negaliojančiais, o paraišką (-as) vertina kitas Tarybos narys, kurį paskiria Tarybos pirmininkas.

49. Tarybos posėdžiuose stebėtojų teisėmis turi teisę dalyvauti pareiškėjų atstovai ir kiti suinteresuoti asmenys, kurie pasirašo konfidencialumo pasižadėjimus (Aprašo 6 priedas).

Taryba posėdžio pradžioje nustato, kuriuos klausimus svarstant gali dalyvauti pareiškėjų atstovai ir suinteresuoti asmenys.

50. Tarybos sprendimai dėl atrinkto (-ų) labiausiai atitinkančio (-čių) bendruomenės narių (gyventojų) viešuosius poreikius ir interesus projekto (-ų), įforminami protokolu ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po įvykusio posėdžio.

51. Atsakingas valstybės tarnautojas ar darbuotojas apie savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimą dėl atrinkto (-ų) projekto (-ų), labiausiai atitinkančio (-ių) viešuosius bendruomenės narių (gyventojų) poreikius ir interesus, finansavimo per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos informuoja Priemonės konsultantą, informaciją apie laimėtoją (-us) (nurodomas organizacijos pavadinimas, projekto pavadinimas, projektui finansuoti skirta lėšų suma) paskelbia savivaldybės interneto svetainėje ir pagal galimybes skelbimo nuorodą pateikia savivaldybės socialinių tinklų paskyrose. Priemonės konsultantas taip pat paskelbia šią informaciją savo interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-165](#), 2023-03-15, paskelbta TAR 2023-03-15, i. k. 2023-04581

52. Su Projekto vykdytoju, kurio paraiškoje nurodytos veiklos, Tarybos nuomone, labiausiai atitinka viešuosius bendruomenės narių (gyventojų) poreikius bei interesus ir kurio projektui skirtas finansavimas, savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo sprendimo priėmimo dienos sudaro Projekto įgyvendinimo sutartį. Ją rekomenduojama pasirašyti elektroniniu būdu.

VII SKYRIUS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMAS

53. Priemonė įgyvendinama savivaldybėse (Alytaus miesto, Alytaus rajono, Birštono miesto, Druskininkų, Elektrėnų, Ignalinos rajono, Joniškio rajono, Kaišiadorių rajono, Kazlų Rūdos, Kauno miesto, Kėdainių rajono, Klaipėdos miesto, Klaipėdos rajono, Kupiškio rajono, Pagėgių, Panevėžio miesto, Šiaulių miesto, Šiaulių rajono, Šilalės rajono, Švenčionių rajono, Tauragės rajono, Trakų rajono, Vilniaus rajono, Zarasų rajono), su kurių administracijomis Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SPPD) sudaro Valstybės lėšų naudojimo sutartis. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu lėšos Priemonei įgyvendinti skiriamos savivaldybių administracijoms pagal jose praėjusiais kalendoriniais metais gyvenamąją vietą deklaravusių gyventojų skaičių, remiantis valstybės įmonės Registrų centro einamųjų metų sausio 1 d. pateiktais duomenimis.

Savivaldybių administracijos, atsižvelgdamos į Priemonei įgyvendinti skirtas lėšas, iki 1 proc. šių lėšų gali skirti Priemonei administruoti, t. y. už Priemonę atsakingo valstybės tarnautojo ar darbuotojo, atliekančio papildomas funkcijas, susijusias su Priemonės įgyvendinimu, darbo užmokesčiui, socialinio draudimo įmokoms mokėti.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

Nr. [AI-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

54. Savivaldybės administracija:

54.1. kartu su SPPD sudaro Valstybės lėšų naudojimo sutartį;

54.2. paskiria atsakingus valstybės tarnautojus ar darbuotojus;

54.3. pasirašius Valstybės lėšų naudojimo sutartį, paskelbia konkursą Aprašo 5 punkte numatyta tvarka;

54.4. nustato didžiausią ir mažiausią vienam projektui galimą skirti valstybės biudžeto lėšų sumą;

54.5. parengia Projekto įgyvendinimo sutarties formą ir jos priedus, projekto įgyvendinimo ataskaitų formas;

54.6. dalyvauja vykdant įgyvendinamų projektų stebėseną;

54.7. organizuoja Tarybos darbą ir užtikrina jos priimtų sprendimų bei įgyvendintų projektų viešinimą;

54.8. atsiradus objektyvių kliūčių (Tarybos kvorumo nebuvimas dėl narių nusišalinimo, nesant suformuotos naujos Tarybos pasibaigus ankstesnės kadencijai) ir Tarybai negalint atlikti jai pavestų funkcijų nurodytų Aprašo 7, 27, 34, 35, 37, 39, 41 ir 42 punktuose, savivaldybės meras gali suformuoti savivaldybės atrankos komisiją, sudarytą bent iš 5 savivaldybės administracijos ir (ar) savivaldybės įstaigų atstovų ir pavesti jai atlikti Tarybos funkcijas (nurodytas Aprašo 7, 27, 34, 35, 37, 39, 41 ir 42 punktuose);

54.9. konsultuoja Tarybą, pareiškėjus ir Projekto vykdytojus su Priemonės įgyvendinimu susijusiais klausimais;

54.10. bendradarbiauja su Priemonės konsultantu įgyvendinant Priemonę ir vertinant formaliuosius kriterijus, nedelsdama teikia informaciją Priemonės konsultantui apie Aprašo 19.5 papunktyje numatytą formaliojo kriterijaus vertinimą;

54.11. kiekvieną ketvirtį Projekto vykdytojui perveda lėšas projektui (-ams) įgyvendinti, turi teisę stabdyti lėšų pervedimą Projekto vykdytojui už būsimą ketvirtį, jei, patikrinus praėjusio ketvirčio ataskaitas, randama esminių pažeidimų ar neatitikimų;

54.12. turi teisę tikslinti Priemonės būsimų ketvirčių ir jų straipsnių išlaidų sąmatą, pateikdama SPPD motyvuotą prašymą ir išlaidų sąmatos pakeitimo projektą, vieną kartą per ketvirtį iki einamojo ketvirčio paskutinio mėnesio 28 dienas;

54.13. viešina Tarybos ir savivaldybės priimtus sprendimus, susijusius su Priemonei įgyvendinti skirtu konkursu, t. y. viešai skelbia savivaldybės interneto svetainėje finansavimą gavusias organizacijas ir lėšų sumą, skirtą projektams įgyvendinti. Rekomenduojama viešinti informaciją apie Projekto vykdytojo planuojamas vykdyti ir vykdomas veiklas savivaldybės interneto svetainėje, taip pat administruojamose socialinių tinklų paskyrose;

54.14. kontroliuoja Projekto įgyvendinimo sutarties vykdymą užtikrindama, kad Projekto vykdytojui skirtos valstybės biudžeto lėšos jo paraiškoje nurodytai veiklai vykdyti bus naudojamos pagal tikslinę paskirtį. Savivaldybės administracijos vidaus audito padalinys pagal poreikį atlieka Priemonės įgyvendinimo vidaus auditą – tikrina, ar Projekto vykdytojas jam skirtas valstybės biudžeto lėšas naudoja tinkamai (per metus patikrina ne mažiau kaip 10 proc. visų savivaldybėje įvykdytų projektų);

54.15. per 15 kalendorinių dienų nuo savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimo dėl lėšų skyrimo priėmimo dienos su Projekto vykdytoju sudaro Projekto įgyvendinimo sutartį, kiekvieną ketvirtį renka projektui įgyvendinti skirtų lėšų panaudojimo ataskaitas, o po ataskaitinio pusmečio – veiklos ataskaitas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [AI-165](#), 2023-03-15, paskelbta TAR 2023-03-15, i. k. 2023-04581

54.16. atsiskaito SPPD dėl Priemonei įgyvendinti skirtų valstybės biudžeto lėšų Valstybės lėšų naudojimo sutartyje nustatyta tvarka;

54.17. atsako už informacijos ir SPPD pateiktų dokumentų teisingumą, tikslumą, jų pateikimą laiku, gautų valstybės biudžeto lėšų buhalterinės apskaitos tvarkymą;

54.18. užtikrina, kad projektams skirtomis lėšomis nebūtų finansuojamos išlaidos, finansuojamos iš kitų šaltinių;

54.19. tikrina, ar projektui (-ams) įgyvendinti skirtos lėšos naudojamos vykdant Projekto įgyvendinimo sutartyje nustatytus įsipareigojimus;

54.20. nepanaudotas Priemonei įgyvendinti skirtas lėšas grąžina ne vėliau kaip iki kitų metų (po ataskaitinių) sausio 5 dienos (įskaitytinai) į Valstybės lėšų naudojimo sutartyje nurodytą SPPD sąskaitą, mokėjimo paskirtyje nurodydama, kurių metų lėšos grąžinamos, programos ir Priemonės kodą, finansavimo šaltinį, valstybės funkciją, ekonominės klasifikacijos straipsnį, grąžinamą sumą;

54.21. ne pagal paskirtį panaudotas Priemonei įgyvendinti skirtas lėšas SPPD nustatytais terminais grąžina į Valstybės lėšų naudojimo sutartyje nurodytą SPPD sąskaitą, mokėjimo paskirtyje nurodydama, kurių metų lėšos grąžinamos, programos ir Priemonės kodą, finansavimo šaltinį, valstybės funkciją, ekonominės klasifikacijos straipsnį, grąžinamą sumą;

54.22. už valstybės biudžeto lėšas gautas palūkanas, pasibaigus ataskaitiniams metams, iki kitų metų sausio 5 d. (įskaitytinai) perveda į Valstybės lėšų naudojimo sutartyje nurodytą SPPD sąskaitą nurodydama, kurių metų lėšos grąžinamos, programos ir Priemonės kodą, finansavimo šaltinį, valstybės funkciją, ekonominės klasifikacijos straipsnį ir grąžinamą sumą;

54.23. *Neteko galios nuo 2025-01-22*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [AI-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

54.24. skelbdama informaciją apie konkursą, naudoja Ministerijos logotipą;

54.25. konsultuojasi su Ministerija dėl Priemonės įgyvendinimo;

54.26. informuoja visuomenę apie Priemonės įgyvendinimą, įgyvendinamus projektus, nagrinėja fizinių ir juridinių asmenų prašymus bei skundus, susijusius su Priemonės ar vykdomų projektų, finansuojamų Priemonei įgyvendinti skirtomis lėšomis, įgyvendinimu.

55. Ministerija:

55.1. organizuoja Priemonės konsultanto atranką;

55.2. ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymo, kuriuo skiriamos valstybės biudžeto lėšos, priėmimo dienos raštu informuoja savivaldybių administracijas ir SPPD apie joms skirtas valstybės biudžeto lėšas;

55.3. teikia metodinę pagalbą, susijusią su Priemonės įgyvendinimu, savivaldybių administracijoms ir Priemonės konsultantui;

55.4. esant poreikiui, atlieka Priemonės įgyvendinimo ir valstybės biudžeto lėšų panaudojimo teisingumo bei tikslingumo auditą.

56. Priemonės konsultantas:

56.1. savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie Apraše nurodytose savivaldybėse organizuojamą konkursą ir renka paraiškas;

56.2. organizuoja ir teikia konsultacijas galimiems pareiškėjams, skatindamas juos įsitraukti į įvairesnes bendruomenines veiklas ir teikti kokybiškiau parengtas paraiškas;

56.3. įvertina gautų paraiškų atitiktį formaliesiems kriterijams ir užtikrina paraiškų, atitikusių formaliuosius kriterijus, ekspertinį vertinimą;

56.4. savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie projektus, kuriems skirtas finansavimas (organizacijos pavadinimas, projekto pavadinimas, projektui finansuoti skirta lėšų suma);

56.5. vykdo Projekto vykdytojų mentorystę, siekdamas tobulinti bendruomeninės veiklos stiprinimo veiklų kokybę, jų viešinimą ir skatindamas vietos bendruomenių įsitraukimą į sprendimų priėmimo procesus;

56.6. teikia pasiūlymus Ministerijai dėl Priemonės įgyvendinimo tobulinimo ir Ministerijai pristato Priemonės įgyvendinimo rezultatus;

56.7. kasmet iki gruodžio 31 d. įsipareigoja pasiekti šiuos rodiklius:

56.7.1. suteikti ne mažiau kaip 18 konsultacijų galimiems pareiškėjams Aprašo 53 punkte nurodytose savivaldybėse dėl dalyvavimo bendruomeninės veiklos stiprinimo veiklose;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

56.7.2. įvertinti visų Aprašo 53 punkte nurodytose savivaldybėse gautų konkurso paraiškų atitiktį formaliesiems kriterijams pagal Aprašo 19–20 punktų reikalavimus;

56.7.3. užtikrinti visų Aprašo 53 punkte nurodytose savivaldybėse gautų konkurso paraiškų, atitikusių formaliuosius kriterijus, ekspertinį vertinimą;

56.7.4. suteikti ne mažiau kaip 18 konsultacijų Projekto vykdytojams, Aprašo 53 punkte nurodytose savivaldybėse vykdančioms bendruomeninės veiklos stiprinimo veiklas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

56.7.5. visose Aprašo 53 punkte nurodytose savivaldybėse paskatinti vietos bendruomenių atstovų įsitraukimą į savivaldybės sprendimų priėmimo procesus.

57. SPPD:

57.1. rengia Valstybės lėšų naudojimo sutarčių projektus ir per 15 darbo dienų nuo Ministerijos pranešimo apie Priemonei įgyvendinti skirtas lėšas savivaldybėms, nurodytoms Aprašo 53 punkte, gavimo dienos sudaro Valstybės lėšų naudojimo sutartis su savivaldybių administracijomis;

57.2. turi teisę tikslinti savivaldybės administracijos pateiktą Priemonės išlaidų sąmatą, atsižvelgdamas į Aprašo 54.12 papunktyje nustatyta tvarka pateiktą savivaldybės administracijos motyvuotą prašymą ir išlaidų sąmatos pakeitimo projektą;

57.3. Priemonei įgyvendinti skirtas lėšas kiekvieną ketvirtį perveda savivaldybių administracijoms Valstybės lėšų naudojimo sutartyje nustatyta tvarka;

57.4. renka, kaupia, sistemina ir analizuoja duomenis apie Priemonės įgyvendinimą, vertina valstybės biudžeto lėšų panaudojimo tikslingumą, teikia Ministerijai Priemonės įgyvendinimo ataskaitas, išvadas, pasiūlymus ir kitą reikalingą informaciją;

57.5. vertina, ar Priemonei įgyvendinti skirtos lėšos naudojamos vykdančioms Valstybės lėšų naudojimo sutartyje nustatytus įsipareigojimus;

57.6. vykdo Priemonės konsultanto atranką.

58. Taryba gali susipažinti su įgyvendinto (-ų) projekto (-ų) rezultatais.

59. Projekto vykdytojas:

59.1. su savivaldybės administracija sudaro Projekto įgyvendinimo sutartį, įgyvendina projektą, siekia projekto tikslų, rezultatų ir kiekvieną ketvirtį savivaldybės administracijai teikia Projekto įgyvendinimo sutartyje nustatytos formos lėšų panaudojimo ataskaitas;

59.2. po ataskaitinio pusmečio (už projekto vykdymo laikotarpį iki einamųjų metų birželio 30 d.), o baigiantis kalendoriniams metams – iki gruodžio 31 d. teikia savivaldybės administracijai veiklos ataskaitas, kuriose nurodo informaciją apie įgyvendintas veiklas, projektų veiklose dalyvavusių asmenų skaičių, kiek kartų buvo viešintos ir pristatytos visuomenei įgyvendintų projektų veiklos.

59.3. pateikus savivaldybės administracijai metinę veiklos ataskaitą už projekto vykdymo laikotarpį, ne vėliau kaip iki kitų kalendorinių metų sausio 30 d. pristato visuomenei (pavyzdžiui, internete, renginių metu, skelbimų lentose ir kt.) ir Tarybai projekto veiklų

įgyvendinimo rezultatus, skelbia viešą projekto veiklų įgyvendinimo ataskaitą (savo tinklapyje arba socialinių tinklų paskyroje);

59.4. atsako už gautų valstybės biudžeto lėšų buhalterinės apskaitos tvarkymą ir jų panaudojimą pagal tikslinę paskirtį;

59.5. viešina projektą, kad projekto tikslinė (-ės) grupė (-ės) ir visuomenė daugiau sužinotų apie projekto tikslus, vykdymo eigą ir rezultatus (pvz.: informuoja apie planuojamus renginius ar veiklas, dalijasi vaizdo medžiaga internete ir / ar viešose skelbimų lentose ir kt.). Viešindamas projektą, Projekto vykdytojas turi nurodyti, kad projektui valstybės biudžeto lėšų skyrė Ministerija, ir naudoti Ministerijos logotipą;

59.6. gautas projektui įgyvendinti skirtas lėšas laiko banke ar kitoje kredito ar mokėjimo įstaigoje, užtikrina, kad jos būtų apskaitomos atskirai nuo kitų toje sąskaitoje esančių lėšų, ir vadovaujasi racionalaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo principu;

59.7. raštu informuoja savivaldybės administraciją, jeigu projekte numatytos veiklos nutraukiamos, sustabdomos arba panaikinamos, ir savivaldybės administracijai pateikia Projekto įgyvendinimo sutartyje nustatytos formos ataskaitas apie projekto įgyvendinimą, gražina projektui įgyvendinti gautas nepanaudotas ar ne pagal tikslinę paskirtį panaudotas lėšas;

59.8. lėšas naudoja tik Projekto įgyvendinimo sutartyje nurodytai veiklai vykdyti. Projekto vykdytojas privalo užtikrinti, kad visi su Priemonės įgyvendinimu susiję viešieji pirkimai būtų vykdomi, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu ir kitais teisės aktais. Kiti pirkimai, kurie finansuojami iš valstybės, savivaldybių biudžetų, Europos Sąjungos fondų lėšų, taip pat turi būti vykdomi teisėtai, ekonomiškai, efektyviai;

59.9. yra ilgalaikio materialiojo turto, įsigyto Priemonei įgyvendinti skirtomis lėšomis, savininkai. Šis turtas naudojamas viešiesiems bendruomenės narių (gyventojų) poreikiams tenkinti.

VIII SKYRIUS VEIKLŲ FINANSAVIMAS IR KONTROLĖ

60. Finansuojant projektus, tinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

60.1. projekto administravimo išlaidos (ne daugiau kaip 25 procentai projektui skirtų lėšų):

60.1.1. projekto vadovo darbo užmokestis, įskaitant valstybinio socialinio draudimo įmokas;

60.1.2. asmens, tvarkančio buhalterinę apskaitą, darbo užmokestis, įskaitant valstybinio socialinio draudimo įmokas (jei paslauga neperkama iš buhalterinės apskaitos paslaugas teikiančios įmonės (įstaigos) ar buhalterinės apskaitos paslaugas savarankiškai teikiančio asmens);

60.1.3. buhalterinės apskaitos paslaugos (jei paslauga perkama iš buhalterinės apskaitos paslaugas teikiančios įmonės (įstaigos) ar buhalterinės apskaitos paslaugas savarankiškai teikiančio asmens, jeigu asmuo su Projekto vykdytoju nėra sudaręs buhalterinės apskaitos paslaugų teikimo sutarties);

60.1.4. ryšio paslaugų (internetu, fiksuotojo ir (ar) mobiliojo ryšio (neviršijant 15 Eur vienam projekto vadovui, asmeniui (-enims), vykdančiam (-tiems) ir (ar) organizuojančiam (-tiems) Aprašo 10 punkte nurodytas veiklas, ar už buhalterinę apskaitą atsakingam asmeniui per mėnesį), pašto išlaidos;

60.2. projekto įgyvendinimo išlaidos:

60.2.1. asmenų, vykdančių ir (ar) organizuojančių Aprašo 10 punkte nurodytas veiklas, darbo užmokestis, įskaitant socialinio draudimo įmokas;

60.2.2. komandiruočių (išskyrus tarptautines) išlaidos (kelionių bilietai, apgyvendinimas, dienpinigiai ir kt.) projekto vadovui, asmeniui (-enims), vykdančiam (-tiems) ir (ar) organizuojančiam (-tiems) Aprašo 10 punkte nurodytas veiklas;

60.2.3. paslaugų ir prekių įsigijimo išlaidos, tiesiogiai susijusios su projekto veiklomis nurodytomis Aprašo 10 punkte ir būtinos projektui įgyvendinti (vadovaujantis ne didesnėmis nei rinkos kainomis, laikantis racionalaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo principo):

60.2.3.1. projektui įgyvendinti reikalingos ekspertų ir (ar) konsultantų (tyrėjų, teisininkų, konsultantų) teikiamų paslaugų įsigijimo išlaidos, tiesiogiai susijusių su veikla, vykdoma įgyvendinant projektą (pagal sudarytas atlygintinų paslaugų sutartis);

60.2.3.2. maitinimo paslaugų (renginių dalyviams skirti pietūs kavinėje, maitinimo valgykloje paslaugos; ne daugiau kaip 15 Eur 1 asmeniui per dieną) įsigijimo išlaidos;

60.2.3.3. projekto sklaidos ir viešinimo paslaugų įsigijimo išlaidos;

60.2.3.4. išlaidos transportui išlaikyti (degalai, tepalai, transporto priemonės nuoma be vairuotojo) ir išlaidos transporto paslaugoms įsigyti (ekonominės klasės autobuso ar viešojo transporto bilietai, transporto priemonės nuoma su vairuotoju);

60.2.3.5. kitų paslaugų (leidybos, mokymų, renginių organizavimo, veiklų viešinimo ar šioms veikloms organizuoti reikalingų patalpų nuomos), kurios būtinos siekiant įgyvendinti numatytas veiklas, bet nepriskiriamos prie Aprašo 60.2.3.1–60.2.3.4 papunkčiuose išvardytų paslaugų, įsigijimo išlaidos;

60.2.4. išlaidos reikalingoms prekėms, tiesiogiai susijusioms su projekto įgyvendinimo veikla ir būtinos projektui įgyvendinti, įsigyti;

60.2.5. patalpų, reikalingų projektui vykdyti, nuomos ir (ar) komunalinių paslaugų išlaidos (šildymo, elektros energijos tiekimo, vandentiekio, nuotekų šalinimo paslaugoms apmokėti);

60.2.6. išlaidos savanoriškai veiklai organizuoti Lietuvos Respublikos savanoriškos veiklos įstatyme nustatyta tvarka, susijusios su projekto veiklomis ir būtinos projektui įgyvendinti;

60.2.7. mokesčiai už bankų, kitų kredito ar mokėjimo įstaigų suteiktas lėšų pervedimo paslaugas;

60.2.8. išlaidos ilgalaikiam turtui, kaip jis apibrėžtas 12-ajame viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarte „Ilgalaikis materialusis turtas“, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1K-174 „Dėl Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“, įsigyti, jei įgyvendinant projektą numatyta vykdyti Aprašo 10.4 ir 10.6 papunkčiuose nurodytą veiklą. Išlaidos, skirtos ilgalaikiam materialiajam turtui įsigyti, įgyvendinant Aprašo 10.4 papunktyje numatytą veiklą gali sudaryti ne daugiau kaip 30 proc., o įgyvendinant Aprašo 10.6 papunktyje numatytą veiklą gali sudaryti ne daugiau kaip 20 proc. projektui skirtų lėšų.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [AI-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

60.3. išlaidos pripažįstamos tinkamomis finansuoti, jei jos patirtos ir apmokėtos nuo Projekto įgyvendinimo sutarties pasirašymo dienos iki einamųjų metų gruodžio 24 d. Tinkamos finansuoti išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų apmokėjimą pagrindžiančiais buhalterinės apskaitos dokumentais ir projekto veiklų įvykdymą patvirtinančiais dokumentais arba jų kopijomis. Projekto vykdytojas paslaugas ar prekes projektui vykdyti turi įsigyti ne didesnėmis nei rinkos kainomis, laikydamasis racionalaus valstybės biudžeto lėšų naudojimo principo.

61. Projekto vykdytojas valstybės biudžeto lėšų negali naudoti:

61.1. projekto vykdytojo, taip pat projekto vykdytojo partnerio (-ių) ar kito (-ų) juridinio (-ių) asmens (-ų) įsiskolinimams dengti;

61.2. investiciniams projektams rengti ir įgyvendinti;

61.3. Priemonės įgyvendinimo išlaidoms, finansuojamoms iš kitų finansavimo šaltinių, apmokėti;

61.4. kelionėms į užsienį;

61.5. išperkamajai nuomai;

61.6. transporto priemonių techninei apžiūrai, draudimui ir remontui;

61.5. veikloms, kuriomis:

61.5.1. keliama grėsmė žmonių sveikatai, garbei ir orumui, viešajai tvarkai;

61.5.2. bet kokiomis formomis, metodais ir būdais išreiškiama nepagarba tautiniams Lietuvos valstybės simboliams;

61.5.3. bet kokiomis formomis, metodais ir būdais populiarinamas smurtas, prievarta, neapykanta;

61.5.4. bet kokiomis formomis, metodais ir būdais pažeidžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, kiti įstatymai ir kiti teisės aktai.

62. Visas veiklas Projekto vykdytojas turi įgyvendinti tik Lietuvos Respublikos teritorijoje.

63. Valstybės biudžeto lėšos, pervestos savivaldybėms Priemonei įgyvendinti, laikomos banke ar kitoje kredito ar mokėjimo įstaigoje, užtikrinama atskira nuo kitų toje sąskaitoje esančių lėšų apskaita, racionalus jų naudojimas.

64. Lėšos turi būti tiesiogiai susijusios su projekte numatytais veiklomis ir privalo būti naudojamos tik Projekto įgyvendinimo sutartyje nurodytai veiklai vykdyti, pagrįstos projekto įgyvendinimo eiga, veiklų planu, išlaidų pobūdžiu ir kiekiu. Projekto vykdytojas turi teisę ne daugiau kaip du kartus per einamąjį ketvirtį nuo Projekto įgyvendinimo sutarties pasirašymo likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki kito ketvirčio pradžios prašyti pakeisti patvirtintą išlaidų sąmatą. Prašymas tikslinti išlaidų sąmatą gali būti teikiamas atsakingam valstybės tarnautojui ar darbuotojui tik dėl nepatirtų išlaidų. Išlaidų sąmatos pakeitimas įforminamas, pasirašant šalims susitarimą prie Projekto įgyvendinimo sutarties dėl išlaidų sąmatos pakeitimo su pridėdama nauja išlaidų sąmata.

65. Atsakingas valstybės tarnautojas ar darbuotojas išnagrinėjęs projekto vykdytojo prašymą tikslinti išlaidų sąmatą, per 5 darbo dienas nuo jo gavimo dienos priima sprendimą dėl išlaidų sąmatos tikslinimo ir apie tai elektroniniu paštu informuoja projekto vykdytoją.

66. Norėdamas patikslinti projekto veiklų planą, Projekto vykdytojas turi teisę ne daugiau kaip du kartus per einamąjį ketvirtį nuo Projekto įgyvendinimo sutarties pasirašymo likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki kito ketvirčio pradžios, bet ne vėliau nei einamųjų metų gruodžio 5 d. pateikti pagrįstą prašymą atsakingam valstybės tarnautojui ar darbuotojui patikslinti projekto veiklų planą (tik dėl dar neįvykdytų ir nepradėtų vykdyti projekto veiklų).

Atsakingas valstybės tarnautojas ar darbuotojas išnagrinėjęs projekto vykdytojo prašymą patikslinti projekto veiklų planą, apie sprendimą dėl veiklų plano patikslinimo, informuoja projekto vykdytoją elektroniniu paštu per 5 darbo dienas nuo prašymo patikslinti veiksmų planą gavimo dienos.

67. Projektui skirtos lėšos laikomos panaudotomis tinkamai, jei atitinka Projekto įgyvendinimo sutartyje nurodytą tikslinę paskirtį, reikalavimus ir jeigu yra pasiekti paraiškoje bei Projekto įgyvendinimo sutartyje nurodyti projekto tikslai ir rezultatai.

68. Savivaldybės administracija vienašališkai gali nutraukti Projekto įgyvendinimo sutartį ir įpareigoti Projekto vykdytoją gražinti nepanaudotas ir (ar) ne pagal tikslinę paskirtį

panaudotas lėšas, jei jis netinkamai vykdo Projekto įgyvendinimo sutartyje nustatytus įsipareigojimus, turinčius esminę reikšmę vykdant sutartinius įsipareigojimus:

68.1. projektui skirtas lėšas naudoja ne pagal tikslinę paskirtį;

68.2. nesuderinęs su savivaldybės administracija, projekto įgyvendinimą perduoda kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui;

68.3. nepateikia savivaldybės administracijai pagal Projekto įgyvendinimo sutartį reikiamų pateikti ataskaitų arba per savivaldybės administracijos nustatytą terminą nepašalina pateiktų ataskaitų trūkumų;

68.4. nesudaro sąlygų savivaldybės administracijos atstovams susipažinti su dokumentais, susijusiais su projekto įgyvendinimu ir Projekto įgyvendinimo sutarties vykdymu, kitaip trukdo atlikti projekto vykdymo stebėseną;

68.5. paaiškėja, kad sąžiningumo deklaracijoje (Aprašo 1 priedo 9 punktas) ar projekto partnerio sutikime (Aprašo 7 priedas) buvo pateikta klaidinga ar melaginga informacija, pareiškėjas, sudarius Projekto įgyvendinimo sutartį, įgyja likviduojamo juridinio asmens statusą arba įsiteisėja teismo sprendimas, kuriuo konkursą organizavusiai savivaldybei iš pareiškėjo priteisiamos neteisėtai (ne pagal paskirtį) panaudotos lėšos;

68.6. netinkamai įgyvendina projektą, sąmoningai nesiekia paraiškos (Aprašo 1 priedas) 3.2 papunktyje ir 6 punkte nurodytų tikslų bei rezultatų;

68.7. atsiranda ar paaiškėja aplinkybės, numatytos Lietuvos Respublikos nevyriausybių organizacijų plėtros įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje, ir (ar) Projekto vykdytojas ir (ar) partneris nebeatitinka minimalių patikimo mokesčių mokėtojo kriterijų pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 40¹ straipsnį.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [AI-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

69. Projekto vykdytojas turi teisę prašyti savivaldybės administracijos nutraukti Projekto įgyvendinimo sutartį, jeigu:

69.1. jam iškeliamas bankroto byla arba jis likviduojamas, sustabdoma jo ūkinė veikla arba susiklosto kitokia situacija, kuri kelia pagrįstų abejonų, kad sutartiniai įsipareigojimai nebus įvykdyti tinkamai;

69.2. jis nevykdo ar negalės vykdyti Projekto įgyvendinimo sutartyje nustatytų įsipareigojimų dėl kitų svarbių priežasčių.

70. Norėdamas nutraukti Projekto įgyvendinimo sutartį, Projekto vykdytojas privalo pateikti savivaldybės administracijai raštišką motyvuotą prašymą ją nutraukti. Kartu su prašymu nutraukti Projekto įgyvendinimo sutartį Projekto vykdytojas privalo pateikti jau panaudotų lėšų ataskaitas ir jų panaudojimą pagrindžiančius dokumentus. Savivaldybės administracijai pritarus Projekto vykdytojo prašymui nutraukti Projekto įgyvendinimo sutartį, Projekto vykdytojas iki Projekto įgyvendinimo sutarties nutraukimo privalo grąžinti nepanaudotas ar ne pagal tikslinę paskirtį panaudotas lėšas, gautas vykdant Projekto įgyvendinimo sutartį, savivaldybės administracijai – pervesti jas į Projekto įgyvendinimo sutartyje nurodytą savivaldybės administracijos sąskaitą banke, kitoje mokėjimo ar kredito įstaigoje.

71. Savivaldybės administracija, gavusi Projekto vykdytojo prašymą nutraukti Projekto įgyvendinimo sutartį, patikrina panaudotų lėšų ataskaitas. Jeigu nurodytos ataskaitos nepateiktos, savivaldybės administracija įvertina projekto vykdymo rezultatus ir projekto vykdymą patvirtinančius dokumentus.

Jeigu, patikrinus panaudotų lėšų ataskaitas ir (ar) įvertinus projekto vykdymo rezultatus ir (ar) projekto vykdymą patvirtinančius dokumentus, nustatoma, kad lėšos

panaudotos ne pagal tikslinę paskirtį, savivaldybės administracija nustato protingą terminą (ne ilgesnį nei 14 darbo dienų) pažeidimams pašalinti. Projekto vykdytojas, pašalinęs pažeidimus, nedelsdamas raštu apie tai privalo informuoti savivaldybės administraciją.

Jeigu, patikrinus panaudotų lėšų ataskaitas ir (ar) įvertinus projekto vykdymo rezultatus ir (ar) projekto vykdymą patvirtinančius dokumentus, Projekto įgyvendinimo sutarties vykdymo pažeidimų nenustatoma arba jie pašalinami, savivaldybės administracija, įvertinusi Projekto vykdytojo prašyme nurodytus motyvus, priima sprendimą dėl Projekto įgyvendinimo sutarties nutraukimo ir apie jį per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos informuoja Projekto vykdytoją.

72. SPPD nutraukia Valstybės lėšų naudojimo sutartį, sustabdo lėšų pervedimą ir inicijuoja pervestų lėšų susigrąžinimą (išieškojimą), jei:

72.1. nustato, kad skirtos lėšos naudojamos ne pagal tikslinę paskirtį;

72.2. nustato esminių Valstybės lėšų naudojimo sutarties pažeidimų.

73. Priemonės įgyvendinimo vertinimo kriterijai:

73.1. įgyvendinta ne mažiau kaip 90 proc. veiklų, kurioms Tarybos siūlymu finansavimas skirtas iš Priemonei įgyvendinti skirtų lėšų;

73.2. įgyvendinant Priemonę dalyvavo 24 savivaldybės, 250 bendruomeninių organizacijų.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

Nr. [AI-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

74. Savivaldybių administracijos Valstybės lėšų naudojimo sutartyje numatytais terminais SPPD teikia šiuos duomenis:

74.1. kiek paraiškų pateikė Aprašo 4 punkte nurodyti pareiškėjai savivaldybėje;

74.2. kiek projektų vykdytojų gavo finansavimą;

74.3. kiek kartų ir koku būdu buvo viešintos ir (ar) pristatytos visuomenei įgyvendintų projektų veiklos.

74.4. projektų veiklose dalyvavusių asmenų skaičių;

74.5. organizacijų, įsigijusių ilgalaikį materialųjį turtą įgyvendinant Aprašo 10.4 papunktyje nurodytą veiklą, skaičių;

74.6. organizacijų, gavusių papildomų balų už Aprašo 11.2 papunktyje nurodytą aplinkybę, skaičių.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

75. Priemonės įgyvendinimo vidaus auditą atlieka Ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius. Vidaus auditai atliekami pagal nustatytas rizikos sritis ir atliktą rizikos analizę.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

76. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679 ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [AI-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

77. Dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ar archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

Nr. [A1-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

78. Per Aprašo 77 punkte nurodytą laikotarpį, pareikalavus savivaldybės administracijai, SPPD ar Ministerijai, Projekto vykdytojas privalo su Priemonės ir (ar) jos projektų įgyvendinimu susijusius dokumentus pateikti savivaldybės administracijai, SPPD ar Ministerijai.

79. Duomenų subjekto teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo, į kurią kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679.

Papildyta punktu:

Nr. [A1-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

Priedų pakeitimai:

Bendra projekto įgyvendinimo samata (A1-54)

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

2 priedas. Vertinimo anketa (A1-54)

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

7 priedas (A1-54)

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

1priedas. Paraiškos forma (A1-54)

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-54](#), 2024-01-22, paskelbta TAR 2024-01-22, i. k. 2024-00956

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. A1-165 „Dėl Nevyriausybių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ bandomojo modelio įgyvendinimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-32](#), 2025-01-21, paskelbta TAR 2025-01-21, i. k. 2025-00679

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. kovo 15 d. įsakymo Nr. A1-165 „Dėl Nevyriausybių organizacijų veiklos stiprinimo 2023–2025 metų veiksmų plano 2.1.1.1 priemonės „Stiprinti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ bandomojo modelio įgyvendinimo aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

